

विषय-सूची

विषय	पृष्ठ
साहित्यशास्त्रम्—	
1. काव्यप्रकाशोक्तकाव्यलक्षणविचारः	1
2. रसगंगाधरोक्तकाव्यलक्षणविचारः ।	3
3. लक्षणाविचारः	5
4. व्यंजनाविचारः	8
5. साधारणीकरणविचारः	14
6. रसविचारः	15
7. शान्तोऽपि नवमो रसः	21
8. गुणालंकारविभेदविचारः	22
9. रीतिरात्मा काव्यस्य	24
10. रसप्रक्रियाविषये माननीयानां केषांचित् विदुषां मतानि	26
11. संस्कृतसाहित्यस्य वैशिष्ट्यम्	29
12. साहित्यशास्त्रम्	32
13. नाट्यशास्त्रात् पृथगेव काव्यशास्त्रस्य विकासः	35
14. शब्दार्थी सहितौ काव्यम्	38
15. असारे खलु संसारे कविरेकः प्रजापतिः	80
16. प्रज्ञा नवनवोन्मेषशालिनी प्रतिभा मता	43
17. प्रज्ञया प्रेक्षते विश्वं हस्तामलकवत् कविः	47
18. प्रतिफलति कवीन्द्रः स्वस्य काव्येषु नित्यम्	49
19. काव्यकरणम्	52
20. काव्योद्देश्यम्	55
21. शरीरं तावदिष्टार्थव्यवच्छिन्ना पदावली	59
22. काव्यस्यात्मा ध्वनिः	61
23. वाग्वैदग्ध्यप्रधानेऽपि रस एवात्र जीवितम्	64

67
70
74
76
78
81
84
87
90
93
95
100
102
105
110
113
116
118
121
124
126
128
132
134

24. वकीलिकेव वैदव्याभगीणीविकल्पे

25. अश्विन्यं रससिद्धस्य स्थिरं काव्यस्य जीवितम्

26. शब्दाध्यायीभयसम्बन्धवैदिके इव नः

27. वकीलिकेसम्भवायः

28. अलंकारसम्भवायः

29. शैलिसम्भवायः

30. रससम्भवायः

31. खलिसम्भवायः

32. अश्विन्यसिद्धान्तः

33. धन्यास वैदिकीयैकैवैः

34. वृत्तयो नाट्यमातरः

35. उभया कालिकासस्य

36. बाणीच्छिद्रे जगत्सर्वम्

37. क इह रविकारं न रमते कालिदासः

38. शूरवेरवैरीरवम्

39. मावै सन्ति शयो गणाः

40. नैषधं विद्वदौषधम्

41. दीपयित्यः शबन्धोऽयं शब्दसंज्ञावर्धयाम्

42. कवीनामंगलस्यै वृषो नूनं वासववतया

43. दण्डिनः पदलालित्यम्

44. अतिशयोक्तिप्रकमस्यैव जीयात्सोकातिशयिणी

45. भासो शसः

46. शूद्रकः

47. तथाऽप्यनन्तमिदं किमपि भवप्रातिविरतते

वैदिकशास्त्रम्

48. चातुर्विकदशनिस्वरूपम्

49. चातुर्विकमनार्णसामरमनप्रमाणखण्डनम्

50. सप्तभंगीनयः

51. चौदशनिस्वरूपं तत्प्रयोगश्च

52. ख्यातिवादः

विषय	पृष्ठ
53. भारतीयदर्शनशास्त्रे पाश्चात्यदर्शनशास्त्रे ईश्वरस्य स्वरूपमुपयोगिता च	152
54. नैयायिकमतानुसारिकारणविचारः	155
55. सत्कार्यवादः	158
56. भारतीयदर्शनानां विशेषतः पूर्वमीमांसादर्शनस्य मौलिकाः सिद्धान्ताः	160
57. भावनास्वरूपम्	162
58. ब्रह्म सत्यं जगन्मिथ्या इति प्रतिपादनम्	167
59. सत्यमेव जयति इति श्रुतेर्विचारः	171
60. जन्माद्यधिकरणविचारः	172
61. अद्वैतषेदान्तदर्शने साक्षिणः स्वरूपम्	174
62. ऊँकारस्य स्वरूपं महत्त्वं च	177
63. उपनिषदः उपासनाः मोक्षविद्या च	183
64. सर्वोपनिषदो गावः	188
65. नास्ति सांख्यसमं ज्ञानम्	193
66. योगदर्शनस्य तत्त्वनिरूपणम्	196
67. सांख्ययोगौ पृथक् बालाः प्रवदन्ति न पण्डिताः	200
68. दर्शनं लोकदर्शनम्	203
69. चार्वाकदर्शनम्	206
70. जैनदर्शनम्	209
71. बौद्धदर्शनस्य विहंगावलोकनम्	212
72. मीमांसादर्शनम्	214
73. वैशेषिकदर्शनम्	218
74. अद्वैतदर्शनम्	220
75. काश्मीरीयशैवदर्शनम्	223
76. विशिष्टाद्वैतदर्शनम्	226
व्याकरणशास्त्रम्	
77. किं नाम व्याकरणम्	230
78. व्याकरणस्य स्वरूपम्	232
79. व्याकरणोपयोगित्वम्	236
80. पाणिनीयव्याकरणस्य वैशिष्ट्यम्	241
81. व्याकरणदर्शनम्	244

विषय

पृष्ठ

82.	व्याकरणदर्शनस्य कतिपये पक्षाः	250
83.	नादः स्फोटो ध्वनिश्च	253
84.	व्याकरणदर्शने शब्दविमर्शः	256
85.	व्याकरणदर्शने पदविमर्शः	259
86.	व्याकरणदर्शने वाक्यविचारः	260
87.	शब्दार्थसम्बन्धविचारः	262
88.	धात्वर्थवादः	265
89.	आख्यातार्थवादः	268
90.	निपातार्थविचारः	270
91.	प्रातिपदिकविवेकः	274
92.	लकारार्थविचारः	276
93.	कारकस्वरूपम्	279
94.	विभक्त्यर्थाः	282
95.	लिंगविवेकः	285
96.	स्फोटविचारः	289
97.	शब्दशक्तिविमर्शः	292
98.	बौद्धपदार्थविचारः	295

भाषाविज्ञानम्

99.	ध्वनिपरिवर्तनस्य प्रधानानि कारणानि	297
100.	ध्वनिपरिवर्तनस्य गौणकारणानि	299
101.	ध्वनिनियमः	300
102.	त्रिमनियमः	303
103.	ग्रासमननियमः	305
104.	वेर्नरनियमः	306
105.	ध्वनिपरिवर्तनस्य दिशाः	308
106.	ध्वनिगुणस्य स्वरूपप्रकारयोः निरूपणम्	316
107.	मूर्धन्यध्वनीनां नियमः	319
108.	आर्यशाखा	320
109.	ऋग्वेदस्य भाषा	322
110.	पालिभाषा	323

विषय

पृष्ठ

111.	भारते भाषाविज्ञानविषयकाणामनुसंधानाम् उद्भवविकासयोर्निरूपणम्	324
112.	शिक्षा वैदिकं व्याकरणं च	326
113.	संस्कृतवैयाकरणानां भाषाविज्ञानविषयकमवदानम्	327
114.	अष्टाध्याय्याः महत्त्वम्	328
115.	आर्याणां मूलनिवासस्थानम्	331
116.	ब्रेआलमहोदयानुसारेणार्थस्य विकासः	332
117.	अर्थोत्कर्षः अर्थापकर्षश्च	335
118.	अर्थपरिवर्तनस्य नियमः	336
119.	अर्थपरिवर्तनस्य कारणानि	338
120.	संस्कृतवर्णमालायाः स्वरूपम्	342
121.	उच्चारणोपयोगिनः शरीरावयवाः	345
122.	भाषाणां वर्गीकरणम्	347
123.	अयोगात्मकभाषाः	349
124.	भाषायाः पारिवारिकं वर्गीकरणम्	351
125.	शतकेण्टुम्वर्गी	355
126.	भारोपीयपरिवारस्य विशेषताः	358
127.	वैदिकलौकिकभाष्यायोः अन्तरम्	359
128.	संस्कृत-अवेस्ताभाषयोः साम्यं वैषम्यं च	363
129.	प्राकृतभाषाणां प्रमुखाः विशेषताः	366
130.	व्युत्पत्तिशास्त्रम्	368
131.	भाषोत्पत्तिविषयकाः सिद्धान्ताः	370
132.	भाषा-विभाषा-राष्ट्रभाषाप्रभृतीनाम् भाषाणां विविधरूपाणां विवरणम्	379
वेद-पुराण-आगमादिविषयकाः निबन्धाः		
133.	वेदानां महत्त्वम्	377
134.	संस्कृतभाषाया महत्त्वम्	379
135.	वेदांगानां महत्त्वम्	382
136.	मन्त्रब्राह्मणयोर्वेदनामधेयम्	386
137.	पुराणानां महत्त्वम्	390
138.	विद्यावतां भागवते परीक्षा	394
139.	पुराणलक्षणम्	397

विषय	पृष्ठ
140. काश्मीरशैवागमे वैदिकी दृष्टिः	401
141. लोकमान्यमहोदयस्य धार्मिकदृष्टिः	402
142. कालिदाससाहित्ये उल्लिखिताः यागाः	404
143. वेदानामधियज्ञव्याख्यापरम्परा	407
144. नारदीया हरिकीर्तनपद्धतिः	409
145. योजकस्तत्र दुर्लभः	413
146. मन एव मनुष्याणां कारणं बन्धमोक्षयोः	414
परिशिष्टम्	
शास्त्रीयसिद्धान्तप्रदर्शकरेखाचित्राणि	417-445

